

Apel Ludzi Kultury w obronie Doliny Rospudy

Za ochroną Doliny Rospudy odpowiada się coraz więcej osób. Tym razem o jej zachowanie do Ministra Środowiska apelują ludzie kultury. Dołączają oni do grona wybitnych polskich profesorów, Andrzeja Wajdy, Daniela Olbrychskiego oraz do blisko 200 tys. osób, którzy w 2006 r. apelowali o ochronę Doliny Rospudy.

Sz. P. Jan Szyszko
Minister Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Apelujemy do Pana o ochronę Doliny Rospudy i zachowanie jej w niezniszczonym stanie.

Dolina Rospudy to piękny zakątek naszego kraju, słynący z obecności rzadkich, gdzie indziej niespotykanych storczyków oraz zwierząt – np. wilków, orłów i innych ptaków. Ze względu na swój naturalny charakter i urokliwy krajobraz rzeka jest oblegana przez kajakarzy i fotografików.

Niestety, miejsce to ma zostać bezpowrotnie zniszczone budową obwodnicy Augustowa, która stanowi część trasy ekspresowej Via Baltica. Ma zostać wyciętych ponad 26 tysięcy drzew, w torfowiska rzeki zostanie wbitych 126 betonowych pali, zniszczeniu ulegnie ponad 70 stanowisk najrzadszych gatunków ptaków. Posiadająca siedem form ochrony Dolina Rospudy chroniona jest również w ramach europejskiego systemu ochrony przyrody Natura 2000, dzięki czemu podlega szczególnym restrykcjom jeśli chodzi o możliwości inwestowania na jego terenie. Sprawa stanowi więc precedens i jej finał będzie rzutował na rozstrzygnięcie podobnych przypadków w przyszłości.

Wiemy, że problematyczny odcinek drogi może zostać zbudować parę kilometrów dalej, omijając obszar chroniony.

Liczymy na to, że nie pozwoli Pan doprowadzić do zniszczenia tego niezwykle cennego przyrodniczo miejsca.

Z poważaniem

- **Artur Barciś**, aktor
- **Dariusz Basiński**, aktor, współtwórca MUMIO
- **Przemysław Borkowski**, Kabaret Moralnego Niepokoju
- **Dariusz Bugalski**, dziennikarz, pisarz
- **Wojciech Eichelberger**, psychoterapeuta i **Joanna Eichelberger**
- **Jolanta Fraczyńska**, aktorka
- **Krystyna Giżowska**, piosenkarka
- **Krzysztof Grabowski**, muzyk zespołu Dezerter
- **Krystyna Janda**, aktorka
- **O. Stanisław Jaromi**, franciszkanin
- **Tomasz Jastrun**, pisarz
- **Anna Maria Jopek**, wokalistka
- **Marek Kamiński**, podróżnik
- **Marek Kondrat**, aktor
- **Małgorzata Kożuchowska**, aktorka

- **Jan Krenz**, kompozytor
- **Zenon Kruczyński**, działacz ekologiczny, pisarz
- **Monika Luft**, dziennikarka
- **Wojciech Malajkat**, aktor
- **Anna Mucha**, aktorka
- **Kazimierz Orłoś**, pisarz
- **Jurek Owsiak**, dziennikarz, założyciel Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- **Jacek Podsiadło**, poeta
- **Krystyna Prońko**, wokalistka
- **Julian Rose** i **Jadwiga Łopata**, dyrektorzy Międzynarodowej Koalicji dla Ochrony Polskiej Wsi
- **Agnieszka Rylik**, mistrzyni świata w boksie i kick-boxingu
- **Stanisław Soyka**, śpiewak jazzowy, pianista, kompozytor
- **Andrzej Stasiuk**, pisarz
- **Beata Ścibakówna**, aktorka
- **Jarosław Śmietana**, artysta, muzyk jazzowy
- **Olga Tokarczuk**, pisarka
- **Grzegorz Turnau**, piosenkarz
- **Tomasz Zwierzchowski** w imieniu całego zespołu Oddział Zamknięty
- **Maciej Żurawski**, piłkarz, kapitan polskiej reprezentacji w piłce nożnej

„Po wycinaniu drzew wzdłuż dróg mazurskich przyszła kolej na zabicie Doliny Rospudy. W tym tempie zdążymy zamienić najpiękniejsze zakątki w pustynię betonowo-asfaltową! Boże, miej nas w opiece”.

Wojciech Malajkat, aktor

„W XXI wieku to człowiek winien okazywać największy respekt otaczającej go przyrodzie. A jeśli jest ona jeszcze pełna życia i kolorów, to tym bardziej przy użyciu największych zdobyczy techniki winien szukać wszelkich dostępnych sposobów, aby to życie traktować z należyтым szacunkiem, pokorą i dbałością o jego przetrwanie. Dlatego, mimo ogromnych kosztów, warto poprowadzić inną trasą planowaną autostradę. Bo raz zniszczona ziemia nie wróci tak łatwo do pierwotnego stanu. Wsłuchujmy się zatem we wszystkie za i przeciw i znajdziemy rozwiązania, których później za wiele, wiele nawet dziesiątków lat nie będziemy musieli się wstydzic ani żałować”.

Jurek Owsiak, dziennikarz, założyciel Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

„Vaclav Havel powiedział niedawno, iż nie rozumie, dlaczego naszym globalnym ideałem jest produkcja ciągle rosnącej liczby samochodów, co niesie ze sobą konieczność budowy większej liczby dróg i autostrad, a tym samym postępujące nieodwracalne niszczenie świata. Ja też tego nie rozumiem, ale wiem, że Polska nie chce wyłamać się z owych globalnych celów i buduje kolejne drogi. Nie będziemy przez to szczęśliwsi, bardziej radośni i spełnieni; będziemy dalej nerwowo spieszyć się z jednego miejsca w inne. Ale nie możemy przy tym niszczyć tych nielicznych skarbów, jakie jeszcze mamy. Dolina Rospudy to złożone procesy przyrodnicze i wieki ewolucji, odbywające się pod miłującym okiem Stwórcy i Pana Świata; to ogromny dar jaki mamy. Mamy też alternatywne propozycje dla Via Baltica. Obyśmy nie wstydzili się swoich wyborów...”.

o. Stanisław Jaromi, franciszkanin, generalny delegat franciszkańskiego zakonu ds. sprawiedliwości, pokoju i ochrony stworzenia w Asyżu.

„Resztki przyrody w stanie naturalnym SA naszym wspólnym bogactwem i niczyją własnością. Niszcząc i szpecąc Dolinę Rospudy obrabowuje się także mnie. Odkąd spędziłem trochę czasu nad Rospudą, uważam ją za rodzaj świętości, a świętość jest nietykalna. Jestem przeciwny przebicciu Doliny Rospudy >>drogą ekspresową<< z tych samych powodów, dla których przeciwny jestem wjeżdżaniu samochodem do kościoła”.

Jacek Podsiadło, poeta

„Dlaczego warto chronić przyrodę Rospudy? Ponieważ piękno tego świata powinno być chronione. Ponieważ dolina Rospudy jest kompletnie bezbronna. Ponieważ aroganckiej władzy trzeba patrzeć na ręce. Ponieważ piękno tego świata w żadnym wypadku nie powinno padać łupem urzędników”.

Andrzej Stasiuk, pisarz

„Dolina Rospudy jest jednym z najpiękniejszych obszarów Polski. To również jedno z nielicznych miejsc, gdzie wciąż istnieje wyjątkowa przyroda, pośród której żyje wiele rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, dlatego też z wielką chęcią wyrażę swoje poparcie dla inicjatywy mającej na celu ochronę tego cennego miejsca”.

Marek Kamiński, podróżnik

„Dziewiczej przyrody nie należy niszczyć w żaden sposób. Zwierzęta, które tam żyją, też mają swoje miejsce na ziemi i należy je i to miejsce szanować”.

Krystyna Prońko, piosenkarka

„Wychowałem się na Warmii i wiem jak ważny jest dla psychicznego zdrowia człowieka kontakt z przyrodą. Wiem też jak bezmyślnie potrafi być ona niszczona. Rozwój kraju wymaga ofiar, także ze strony przyrody, ale powinno się je minimalizować. Nie ma sensu budować estakady nad doliną Rospudy, skoro można poprowadzić drogę bokiem. Nawet jeśli wymagałoby to pewnego opóźnienia inwestycji, straty będą nieodwracalne. Kwestia TIR-ów powinna być zaś rozwiązana w sposób kompleksowy. Nie jest to problem wyłącznie Augustowa. Wystarczy przejechać się dowolną jednopasmową drogą w Polsce. Powinniśmy wzorem Szwajcarii wprowadzić prawo nakazujące przewóz TIR-ów przez Polskę pociągami”.

Przemysław Borkowski, Kabaret Moralnego Niepokoju

„Uważam, że wszelkie działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego mają znaczenia priorytetowe. W obecnej dobie industrializacji życia na całym naszym globie, zachowanie wyjątkowo pięknych miejsc jest naszą powinnością i obowiązkiem wobec przyszłych pokoleń i jest także sprawą najwyższej wagi. Rozwój cywilizacji jest możliwy bez niszczenia własnego środowiska naturalnego i bez względu na koszty czy trudności w tym właśnie kierunku powinny iść nasze starania. Kto tego nie rozumie, reprezentuje fatalną krótkowzroczność, ale także wydaje bezwzględny wyrok dla tych, co przyjdą po nas”.

Jarosław Śmietana, artysta, muzyk jazzowy

„Myślę, że w sprawie obrony doliny Rospudy opinia publiczna jasno pokazała swoje stanowisko. Zostało zaangażowane tyle energii, starań i dobrej woli, że żadna władza nie może tego zignorować. Żadna też władza - o czym trzeba pamiętać, choć wydaje się to oczywiste - nie jest właścicielem przyrody i środowiska naturalnego, lecz jedynie nim administruje przez okres, na jaki została wybrana. Dolina Rospudy jest wyjątkowym skarbem, każdy błąd, każda nieodpowiedzialna decyzja może być nieodwracalnie niebezpieczna”.

Olga Tokarczuk, pisarka